

Pædagogiske læreplan (pixi-udgave) Børnehuset Krummerne 2021- 2022

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Krummerne - version 1,0

<p>- Hvem er vi?</p>	<p>Børnehuset Krummerne er en stor integreret daginstitution, med 3 vuggestuegrupper og 4 børnehave grupper. Vi har et stort hus med store grupperum, som er indrettet med forskellige læringsmiljøer, der virker indbydende til leg, fordybelse og kreativitet.</p> <p>Vi har ligeledes en kæmpe legeplads, som er godt indrettet med forskellige lærings områder, hvor vi kan udfordres musisk med vores udendørs musik instrumenter, motorisk på vores Tarzanbane og ved cykelområdet, kreativt ved sandkassen – her serveres de skønneste kager primært af sand, og vi kan udfordres på sanserne ved vores sansekasser.</p> <p>Vi bor i Sakskøbing tæt på skov, eng, marker og å. Vi benytter vores lokalområde jævnligt, hvor vi går ture og taler om det vi ser på vores vej.</p> <p>Vi arbejder struktureret med KOMPAS og øver os i det brede læringsbegreb – læring hele dagen. Vi er certificeret Sangglad institution og er i gang med vores andet år i ud af tre, før vi er færdig uddannede. Vi arbejder her med alle læreplanstemaerne i de sange vi synger ved vores samsamlinger.</p> <p>Vi har fokus på at være anerkendende og nærværende i mødet med barnet og det skal være sjovt, lærerigt, rart og trygt at være barn i Børnehuset Krummerne. Alle børn skal lege -både de spontane og de planlagte lege, de skal indgå i fællesskaber, demokratiske processer og udvikle gode relationer, alt dette hjælper de voksne med i Børnehuset Krummerne.</p>	
<p>Hvad skal vi have fokus på?</p>	<p>Hvorfor skal vi det?</p>	<p>Hvordan arbejder vi med det?</p>
<p>- Børnesyn</p>	<p>Det at være barn har værdi i sig selv. Børn har ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo. "KOMPAS"</p>	<p>Barnet gør altid det bedste det kan, hvis de voksne giver det lov!</p> <p>Vi ser det enkelte barn, er imødekomne, smilende og åbne. Vi møder barnet med en glad tone og et nærværende kropssprog og vi forsøger at give barnet en følelse af at være set og mødt, der hvor barnet er. Vi er nysgerrige sammen med børnene og støtter/guides dem i at danne relationer til de andre børn.</p> <p>Et eksempel kunne være: "Alle børn har vasket hænder og sidder ved bordene, da det er spisetid. Et barn ligger stadig på gulvet og kigger ind under skabet, og er ikke optaget af, at det er spisetid. Den voksne ligger sig ned på gulvet ved siden af barnet og spørger, hvad barnet kigger efter. Barnet peger på klodsen, den voksne siger "er det klodsen du kigger</p>

		<p>efter?” Barnet nikker, og den voksne guider barnet til at få fat i klodsen. Den voksne siger ”når du har fået fat i klodsen kan du komme den op i kassen”. Barnet stråler da det lykkedes og er nu klar til, at spise sammen med vennerne oppe ved bordet.</p>
- Dannelse	<p>Dannelse er en dybere form for læring, hvor barnet forankrer værdier og viden i sin egen personlighed, som en rettesnor til at orientere sig og handle i en global verden som et hensynsfuldt, kritisk og demokratisk menneske. ”KOMPAS”</p>	<p>Vi arbejder med børnenes dannelse ved at inddrage dem i hverdagens gøremål, aktiviteter og i barnets udvikling samt læring. Børnene hjælper med at rydde op efter sig fx i forbindelse med frokost / frugt eller efter en aktivitet. Børnene har medindflydelse på forskellige aktiviteter, hvor de kan vælge hvad de har lyst til, vælge hvilken sang vi for eksempel skal synge ved samling mm. De mindste vuggestuebørn viser med fagter, hvilken sang de gerne vil synge, hvor de større børn udtrykker sig verbalt. Børnene øver sig også i vente på tur, fx når tre børn i vuggestuen går på badeværelset for at vaske hænder, et barn vasker hænder, mens de to andre venter på tur.</p> <p>Vi har ligeledes en opmærksomhed på, hvordan vi mødes i relationen, hvordan møder vi børnene og hvordan spejler det af på børnene. Hvordan møder børnene hinanden i relationen. Hvad vil det sige at være en god ven?</p> <p>Derudover præsenterer vi børnene for forskellige kulturelle genrer, det kan være musik, kunst og teater. Vi benytter os af et tilbud på Kulturfabrikken i Nykøbing Falster til de kommende skolebørn, vi inviterer lokale musikkere til at komme og spille koncerter for os og vi er ved at blive certificeret som Sangglad institution.</p>
- Børneperspektiv	<p>Det pædagogiske læringsmiljø skal tage udgangspunkt i et børneperspektiv, uanset om der er tale om hverdagssituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb. ”KOMPAS”</p>	<p>Børneperspektivet understøtter vi ved, at være til stede og nærværende ved aktiviteterne for, at støtte børnene i deres leg, fantasi og læring, hvad enten det er, som den guidende eller observerende voksne. Vi er åbne og nysgerrige over for børnenes egne initiativer og ønsker til hverdagens aktiviteter og/eller kreative ideer og fordyber os gerne i disse. Vi er nysgerrige på børnenes opmærksomheder sammen med børnene og følger gerne deres spor.</p> <p>Vi ved, at alle børn altid gør det bedste de kan! Vi behandler alle børn ens ved, at behandle dem forskelligt!</p>

<p>- Leg</p>	<p>Leg er grundlæggende for barnets udvikling og understøtter blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. "KOMPAS"</p>	<p>"Vi sætter en papkasse på stuen og pludselig er legen i gang. Papkassen er både en bil og et hus" citat fra vuggestuen. Børnene bruger deres fantasi og bruger deres viden fra andre aktiviteter, som de viderebringer i forskellige lege. "Vi spiller vildkatten og børnene "tager" spillet med videre i den næste leg, de fortsætter legen ved at være dyr fra spillet" Citat fra vuggestuen.</p> <p>Vi er opmærksomme på, at alle børn har en positiv og udviklende legerelation. Vi er opmærksomme på om barnet indgår i lege med de andre børn, om barnet selv tager initiativ og om barnet bliver inviteret til leg. Vi motiverer barnet til deltagelse i leg, og aktiviteter og vi er deltagende og igangsatte for at skabe trykthed omkring legen.</p>
<p>- Læring</p>	<p>Barnet lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer og ved at eksperimentere med fx materialer og gøre opdagelser. Barnet lærer gennem kommunikation, udveksling og sociale samspil, ved at opleve nyt og ved at opleve, at det fx kan bidrage innovativt og kreativt i sammenhænge, de indgår i med andre børn og voksne. "KOMPAS"</p>	<p>"En voksen sidder på gulvet og bygger et hus med klodser, et barn kommer over og begynder at bygge med. Den voksne fortæller, at der skal tag på huset, da det ellers kan regne ind. Barnet og den voksne begynder at bygge tag på deres hus" Citat fra vuggestuen.</p> <p>"Læring gennem bevægelse – en lille pige har nysgerrigt selv lært at balancere på en vippepude. En anden lille pige bliver nysgerrig på dette og forsøger at gøre det samme. Denne pige lærer med tiden en ny færdighed og samtidig lærer hun, hvordan hun kan lære ved at imitere andre" Vuggestuen</p> <p>"Hver morgen til formiddags frugt inddrager vi forskellige læringsprocesser. Vi snakker om månedens navn, årstiderne, ugedag samt dato. På den måde kommer vi omkring tal og bogstavs kendskab og inddrager rim og remser og oplæsning, som er relevant for enten kompas tema eller andre fokuspunkter på stuen. Børnene bliver spurgt om eksempelvis månedens navn, ugedag og skal øve sig i at række hånden op og vente på tur. Samtidig er de en del af et børnefællesskab, hvor der er mulighed for at blive hørt og set, hvor de samtidig kan høre og se deres kammerater i et demokratisk forum". Børnehaven</p> <p>I vores pædagogiske læringsprocesser er vi særlig opmærksomme på, at aktiviteterne er udformet så de understøtter børnenes forskellige udviklingsniveauer, dette ses i fx sværhedsgraden i tegninger, størrelsen på perler og Lego/klodser.</p>

<p>- Børnefællesskaber</p>	<p>I dagtilbud indgår barnet i et fællesskab med andre børn og voksne, som er fælles om at skabe det sociale rum, som de enkelte børn lærer og udvikler sig igennem. "KOMPAS"</p>	<p>For at det enkelte barn kan udvikle sig på egne præmisser, er det nødvendigt at blive set, accepteret og værdsat, som det unikke menneske barnet er. Og herefter indgå i relevante og udviklende fællesskaber.</p> <p>Vi har fokus på børnefællesskaberne, vi er opsøgende, på det som optager børnene og vi byder ind med nysgerrighed. "Børnene sidder på bakken, et barn har en bil og skubber den ned af bakken, børnene udtrykker glæde da bilen kører ned af bakken, nogle børn løber efter bilen og legen starter forfra. Der kommer flere børn til og flere ting kører ned af bakken..." Citat Vuggestuen</p> <p>Et andet eksempel: "Vi har besluttet at gå på legepladsen med de store børn og lade de mindste blive inde på stuen. En "stor" pige er i gang med at lege med legekøkkenet. Den store pige, lader vi blive inde hos de små, da hun har en god leg i gang og vurderer, at både hun og de mindre børn profiterer af hinandens leg og fællesskab" Citat Vuggestuen</p> <p>Alle børn indgår i små KOMPAS grupper, hvor der er voksen styret aktiviteter. Her udvikler børnene relationer til hinanden og erfaringer i at indgå i sociale fællesskaber.(Kære Fyrtårne, der er ikke så meget tekst til denne her i materialet fra personale mødet, så tænk gerne over, hvad vi kan fylde på i teksten). Kunne vi mon finde på et børnehave eksempel? .</p>
<p>- Pædagogiske læringsmiljø</p>	<p>"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablere et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.</p> <p>Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens</p>	<p>Vores læringsmiljøer på stuerne rummer mange legetilbud, som styrker og udfordrer børnene både motorisk, socialt og sprogligt. Vi voksne skal inspirere, igangsætte og lytte til børnenes ønsker og ideer samt give børnene tid. Tid til at de kan regulere deres følelser og får lov til at mærke efter; hvad har jeg lyst til, uden at de voksne "kommer med svaret for dem".</p> <p>De børn som har svært ved at komme i gang med at lege, skal måske hjælpes ind i legen, eller måske har de bare brug for, at sidde lidt hos en voksen, eller gå rundt og kigge lidt. Eks. Ole har svært ved at finde nogen, at lege med. Her kan vi hjælpe Ole med at skabe en leg, måske graver vi ud til et sandslot i sandkassen og tiltrækker på den måde flere børn. Ole er så "formand" for sandslottet og de andre børn får opgaver af Ole, hente skovle, vand osv. Vi er på sidelinjen og er behjælpelige efter behov. Dette kan styrke Oles selvværd, trivsel og børnefællesskabet.</p>

	<p>sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”</p> <p><i>”Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23”</i></p>	<p>Igangsættende voksne er gode rollemodeller og som børnene kan spejle sig i, er vigtige for børnenes udvikling og dannelse. Vi leger med, kommer med ideer og inspirerer børnene når de selv går i stå, ligeledes støtter vi børnene i deres ideer, når de søger svar på deres spørgsmål og vi er nysgerrige sammen med børnene.</p> <p>Rollelege og lade-som-om lege er vigtige for, at barnet udvikler sine sproglige kompetencer og ordforråd. Dette er der rig mulighed for både ude og inde. Vi understøtte barnets sprog ved at være deltagende i deres leg, ved at guide dem fx i garderoben, på puslebordet, ved frokost bordet og ligeledes ved vores daglige samlinger.</p> <p>Vores hverdag er struktureret således, at der er mulighed for leg, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter, planlagte vokseninitierede aktiviteter og daglige rutiner. Det kommer til udtryk dels i de planlagte KOMPAS aktiviteter, ved samlinger, Sangglad samlinger, på legepladsen, i de fysiske etablerede læringsmiljøer både på stuerne og på legepladsens forskellige områder samt ved alle dagens praktiske rutiner som for eksempel formiddagsfrugt, håndvask, frokost, toilet/pusle tid, garderobe / selvhjulpethed, eftermiddagsfrugt, oprydning på stuen/legepladsen mm</p> <p>Vi er derudover opmærksomme på vores stemmer og stemmeleje og på at skabe et rart, roligt og trygt miljø.</p>
<p>- Forældresamarbejde</p>	<p>”Som en del af den pædagogiske læreplan, skal dagtilbuddet have fokus på, hvordan de samarbejder med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring på tværs af dagtilbud og hjem.”</p> <p><i>”Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24”</i></p>	<p>For at skabe det bedst mulige grundlag for samarbejde med alle forældre i Børnehuset Krummerne lægger vi vægt på en god og tryk opstart, så vi kan lære hinanden at kende og opbygge en god relation. Dette gør vi blandt andet ved:</p> <p>Vi aftaler besøg inden barnets opstart så vi kan hilse på barnet og dets familie. Vi byder på en kop kaffe og en snak om forventninger til hinanden. Vi viser rundt og fortæller om dagligdagen. Forældrene fortæller om barnet og om der er særlige ting vi skal forholde os til f.eks. kost, allergi eller andet, og hvordan barnets opstart skal foregå.</p> <p>Ved flersprogs familier vil mødet være med tolk og der vil kort tid efter være et opsamlings møde.</p> <p>Vi ønsker, at forældrene skal være trygge, så vi kan have en åben dialog om deres barn, når de starter i vores daginstitution.</p>

Ud over den daglige kontakt, hvor vi snakker om løst og fast og hvordan dagen er gået, tilbyder vi 5 samtaler, fra barnet starter i vuggestuen til de går ud inden skolestart. På disse samtaler drøfter vi barnets udvikling, hvordan det går, forældrenes spørgsmål samt snak om de obligatoriske 3 og 5 års sprogvurderinger.

I forbindelse med KOMPAS informerer vi forældrene om, hvad vi laver via den daglige snak samt skriv til forældrene om hvad vi er i gang med – hvilket læreplanstema og emne – og giver dermed forældrene mulighed for at snakke om det derhjemme og måske gøre nogle af de ting vi laver her. Vi inddrager også forældrene ved at bede om hjælp hvis vi f.eks. skal bruge syltetøjsglas, papruller, strandsten, aviser mm
Vi bestræber os på, at de børn man har i sin KOMPAS gruppe, også er de børns forældre man har samtaler med, som man laver aftaler omkring barnet med, så forældrene så vidt muligt har en "fast" voksen.

Vi vægter det gode samarbejde med forældre højt. Det er vigtigt for os at forældrene har tillid til os og kommer hvis der sker ændringer i barnets liv som har betydning for barnets trivsel (skilsmisse, sygdom, ny lillebror osv.), eller hvis der bare er brug for en snak om deres barn.

Ledelsen skriver informationsbrev ved behov til hele forældre gruppen.

Vi har et godt og inspirerende samarbejde i Børnehuset Krummernes forældrebestyrelse og vi har her drøftet dette punkt. Forældrebestyrelsen har udarbejdet nedenstående bidrag til vores pædagogiske læreplan;

"I forældrebestyrelsen vil vi gerne bidrage til, at skabe de bedst mulige rammer for vores børns fælles dagligdag i Krummerne. Vi lægger vægt på, at have et godt samarbejde og en god dialog med både ledelse, ansatte og forældregruppen i børnehuset.

Ved møderne i bestyrelsen bliver vi informeret om både stort og småt fra dagligdagen i Krummerne. Herudover har vi nogle gode drøftelser, bl.a. om børnenes generelle læring og udvikling, og vi har mulighed for at komme med vores input. Eksempler på emner kunne f.eks. være refleksioner i forbindelse med KOMPAS og Sangglad, indretning af læringsmiljøer eller overvejelser om hvordan forældre og børnehus bedst muligt kan samarbejde om vores børns læring.

		<p><i>Ved afholdelse af forældremøde/generalforsamling sigter vi mod at have et oplæg på dagsordenen, som omhandler børns læring og udvikling, enten specifikt om børnegrupperne i Krummerne eller i et bredere perspektiv.</i></p> <p><i>Aktivitetsudvalget i Krummerne har en vigtig rolle i forhold til afholdelse af arrangementer, som kan styrke det sociale sammenhold, skabe indblik i konkrete læringsforløb f.eks. i relation til KOMPAS og Sangglad og give kendskab til traditioner”.</i></p>
<p>- Børn i udsatte positioner</p>	<p>”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”</p> <p><i>Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26</i></p>	<p>Vi ønsker at skabe et pædagogisk læringsmiljø som tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så deres trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes. Dette gør vi ved at støtte og guide børnene og skabe rammer som børnene trives i.</p> <p>Vi etablerer mindre børnegrupper med voksenstyret aktiviteter, for at skabe gode relationer mellem børnene og styrke børnefællesskabet.</p> <p>Vi anderkender børnene, som dem de er og ser deres kompetencer, dette gør vi blandt andet ved at følge børnenes initiativer og være nysgerrige på børnenes opmærksomheder.</p> <p>Vi arbejder målrettet ud fra det enkelte barn og dennes ressourcer og giver barnet udfordringer, som det kan mestre og derved styrkes barnets selvværd, trivsel, udvikling og læring.</p> <p>Vi skaber genkendelighed og faste rutiner i vores hverdag så alle ved, hvad vi skal, vi er tydelige i vores forventninger og børnene kan stole på, at det vi siger, også er det vi gør. Dette skaber ligeledes trykthed.</p> <p>Vi sikrer os, at børnene har en primærvoksen, men at der også er sekundære voksne, som kan tage over ved fravær eller i situationer hvor det er hensigtsmæssigt for barnet.</p>
<p>- Sammenhæng til børnehaveklassen</p>	<p>”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”</p> <p><i>Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27</i></p>	<p>For at skabe bedst mulig sammenhæng til børnehaveklassen og dermed understøtte børnene i at være bedst muligt forberedt på skolestart, har vi i det sidste år i børnehaven særlig fokus på trivsel, børnefællesskaber, relationer, sociale kompetencer, selvhjulpethed, evnen til at koncentrere sig om en opgave, lysten til at lære, børnenes nysgerrighed og lyst til at undersøge.</p> <p>Dette giver sig blandt andet til udtryk i vores daglige samlinger, hvor børnene lære at modtage en kollektiv besked, vi klapper for eksempel 3 gange, for at få børnenes opmærksomhed og vi snakker blandt andet om, hvilken dag det er i dag, hvad hedder datoen, hvilken måned og årstal har vi. Vi taler om hvilken årstid det er og hvilken slags tøj vi skal have på, når vi er indenfor og når vi er udenfor. Vi taler ligeledes, om hvad er mors</p>

navn og fars navn, hvor bor barnet henne og hvornår har barnet fødselsdag mm. Børnene øver sig i at række hånden op og de andre lytter.

Vi taler også om hvilke bogstav starter barnet med, hvad er bogstaver for noget, hvorfor står der noget på bagsiden af bogen, hvad er en forfatter, hvilken vej læser man osv. Vi læser højt for dels at lære at lytte og dels for at træne koncentrationen.

På vores gåture taler vi om vejskilte, husnumre og vi øver os på tal og alfabetet. Børnene øver sig i at skrive deres eget navn, vennens navn, bogstaver og tal, der er altid materialer tilgængeligt så som papir, blyanter og tusser. Det understøtter børnenes grundlæggende viden, ny viden, nysgerrighed og lyst til læring.

Vi arbejder med, at styrke det enkle barns sociale kompetencer. Børnene øver sig i at vente på tur, øver sig i at hjælpe hinanden og i at vente på hinanden. Børnene øver sig i at indgå i relationer, både hvor de selv tager initiativ og hvor de bliver inviteret ind i relationen og i legen.

Børnene øver sig i at være selvhjulpne, de øver sig i at kende deres tøj, deres garderobe og holde styr på deres ting.

Vi har aktiviteter hvor børnene kan gå fra eller til. Det kan være spil, lege og forskellige aktiviteter. Vi har ligeledes voksenstyrret aktiviteter, hvor man skal være med og udgangspunktet er i børnegruppens kompetenceprofiler (KOMPAS)

Vi har et godt samarbejde med skolerne i vores nærområde, som vi besøger og som besøger os i månederne op til ForårsSFO start. Vi sikrer os ligeledes en god overgang fra institutionen til skolen ved overleveringsmøder med relevante informationer omkring barnets handle –og reaktionsmønstre. Erfaringer med hvad barnet er rigtig god til og hvilke relationer det har med de andre børn. Dette sikrer at børnene får den bedst mulige start / overgang på et nyt kapitel i livet.

Vi afvikler et evaluering møde i oktober, hvor skolerne giver en tilbagemelding på de børn som de har modtaget, om der er noget vi skal være opmærksomme på i det kommende år, fx øve i at gå tur, rim&remser mm

Børnene starter i ForårsSFO den 01.04.

Herefter starter den nye Anemone gruppe, det er de børn som er de ældste og som skal i skole året efter. Vi afvikler et forældremøde i maj måned, hvor vi får besøg af skolen, som fortæller om deres forventninger til børnene og forældrene i det kommende år inden skolestart.

<p>- Inddragelse af lokalsamfundet</p>	<p>”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”</p> <p><i>Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29</i></p>	<p>Vi benytter vores lokalmiljø, hvor vi anvender biblioteket, dels til besøg og dels til lån af bøger. Vi besøger ligeledes vores lokale frugt avler ”Lollefrugt”, hvor vi plukker æbler, som vi selv moster. Vi plukker også jordbær, som vi spiser sammen.</p> <p>Vi besøger Saxenhøj – Besøgsgården, dels når køerne kommer på græs men også bare for at se, om de har det godt.</p> <p>Vi vægter, at gå ture i vores lokal område og er især glad for både vores skov, eng og å. Her taler vi om naturen og dyrelivet, vi fodre også gerne de lokale ænder. Vi går også gerne tur på en lokal byggegrund i nærmiljøet, her kigger vi på traktorer, gravemaskiner og murbrokker, vi taler om alt det vi ser, løfter sten, de larmer m.m</p> <p>Vi siger ja tak til de invitationer, vi får; vi bliver inviteret i Kirke til jul og til påske. Vi deltager også meget gerne i det store juleoptog der er gennem hele byen. Og ved juletid går vi gerne gennem byen, her snakker vi om butikkerne, kigger på juletræet og lysene derpå. Vi kigger på den store julemand på torvet og fornemmer stemningen.</p> <p>Vi benytter os af vores lokale ”spillemand” – han kommer min. én gang om året med forskellige musikere, hvor vi bliver præsenteret for forskelligt musik inden for genren; folkemusik.</p> <p>I takt med vores Sangglad institution certificering skal vi til næste år, ud i vores lokal område med vores sangglad samsamlinger, her tænker vi, at vi skal etablere et samarbejde med byens plejehjem.</p>
<p>- Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø</p>	<p>”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.</p> <p>Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”</p>	<p>Det fysiske børnemiljø;</p> <p>Før Covid-19 har vi i Børnehuset Krummerne brugt en del energi på, at indrette vores fysiske børnemiljø med fleksible og flytbare møbler indendørs, så vi kan skabe forskellige læringsrum på den enkelte stue.</p> <p>Der er forskellige læringsmiljøer på de forskellige stuer, som børnene og de voksne kan gå til og fra. Tanken er at der indrettes med bøger og konkreter der passer til vores igangværende KOMPAS emne.</p> <p>Vi har ligeledes forsøgt at skabe forskellige uderum på legepladsen, dem har vi pt i områder som de enkelte stuer er skiftevis på dag for dag. Vi har fx et musik område, indrettet med en scene, musikinstrumenter og sanse kasser med forskellige blomster, siv og krydderurter. Vi har en tarzanbane hvor det motoriske kan udfordres, en cykelbane</p>

	<p><i>Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30</i></p>	<p>med legehuse og sandkasse, og en kæmpe sandkasse i et område hvor der også kan spilles fodbold.</p> <p>Det psykiske børnemiljø; Vi arbejder med, at være anerkendende og nærværende i samspillet mellem børnene og de voksne, ligeledes har vi en opmærksomhed på et anerkendende samspil mellem børnene.</p> <p>Det er til hver en tid den voksnes ansvar, at alle børn er en del af det anerkendende og nærværende samspil samt i børnefællesskabet.</p> <p>Der skal være plads til den enkelte og deres forskelligheder.</p> <p>Det skal være rart at være i Krummerne og stemningen skal være rar at være i, så alle føler sig velkommen.</p> <p>Det æstetiske børnemiljø; Vores læringsmiljøer skal være spændende og indbydende, så barnet får lyst til at udfolde sin fantasi, kreativitet og fordybelse. Vi er opmærksomme på, at fx dukkerne har et navn, en seng som er redt og er i et miljø, hvor der er relevante konkrete/redskaber til, at lege en dukkeleg. Det vil sige, at biler og Legoklodser ikke er at finde i det område. Dette gælder for alle læringsområderne, alle ting har en plads i relevante kasser/hylder/skuffer.</p> <p>Aktiviteter hvor børnene udfolder sig kreativt, enten i voksenstyret aktiviteter eller ved spontane aktiviteter, vil børnenes ting blive udstillet eller hængt op. Det kan ligeledes være billeder af aktiviteter som hænges op, dette giver barnet et ejerskab dels af aktiviteten og dels af indretningen på stuen.</p> <p>Vi har ligeledes en opmærksomhed på, at disse ting bliver udstillet /hængt op i børnehøjde, så det er de voksne / forældrene som må ned i knæ, når barnet fortæller om det som barnet har udarbejdet.</p>
	<p>De seks læreplanstemaer</p> <p>Vi arbejder med de seks læreplanstemaer ud fra det politiske besluttede koncept i Guldborgsund Kommune</p> <p>"KOMPAS"</p>	

- **Alsidig personlig udvikling**

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

De tre læringsområder i KOMPAS;

• **Barnets selvværd**

Læringsmål 0-2 år;

- Barnet undersøger ting i sine nærmeste omgivelser og går/kravler på opdagelse
- Barnet foretrækker kendte mennesker, men kan håndtere, at der er fremmede
- Barnet giver udtryk for – med ord eller kropsligt - hvad det har brug for, og hvad det har lyst til at lave.

Læringsmål 3år – skolestart;

- Barnet er åbent og vedholdende over for udfordringer
- Barnet giver med ord udtryk for, hvad det har brug for, og hvad det har lyst til at lave
- Barnet tager initiativer
- Barnet har mod på at lære nyt og møde det ukendte.

• **Barnets kendskab til sig selv som person**

Læringsmål 0-2 år;

- Barnet viser, at det genkender enkle følelser: ked af det, glad osv.
- Barnet kan give tydeligt udtryk for behov
- Barnet indgår i samspil med andre med genkendelse af egne følelser og handlinger.

Læringsmål 3år – skolestart;

- Barnet kan i rimelig grad afstemme sine følelser efter det mulige i situationen
- Barnet forstår egne følelser og kan benævne dem med ord
- Barnet indgår i samspil med andre med tydelig genkendelse af egne følelser og handlinger.

• **Barnets opmærksomhed og engagement**

Læringsmål 0-2 år;

- Barnet kan fokusere og fastholde sin opmærksomhed i kortere tid ad gangen
- Barnet er opsøgende over for andre
- Barnet kan engagere sig i leg og aktiviteter sammen med andre.

Læringsmål 3år – skolestart;

- Barnet kan fokusere og fastholde sin opmærksomhed i længere tid ad gangen
- Barnet viser engagement og optagethed i samspillet med andre

		<ul style="list-style-type: none"> • Barnet kan være engageret i og optaget af leg og aktiviteter over længere tid.
<p>- Social udvikling</p>	<p>”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.</p> <p>Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”</p> <p><i>Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39</i></p>	<p>De tre læringsområder i KOMPAS;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Empati <p>Læringsmål 0-2 år;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet udvikler forståelse af egne og andres behov • Barnet udvikler forståelse af egne og andres grænser • Barnet udtrykker egne følelser sprogligt og kropsligt. <p>Læringsmål 3år – skolestart;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet forstår sig selv og andres behov og kan sætte sig i andres sted • Barnet kan sætte grænser for sig selv og andre og kan forstå egne og andres grænser • Barnet kan forstå, udtrykke og sætte ord på egne og andres følelser. <ul style="list-style-type: none"> • Tilknytning <p>Læringsmål 0-2 år;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet udvikler og viser tryghed og tillid til børn og voksne i dagtilbuddet • Barnet øver sig i at inddrage og favne andre børn • Barnet øver sig i at indgå i tætte relationer med børn og voksne i dagtilbuddet. <p>Læringsmål 3år – skolestart;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet viser tillid og tryghed til børn og voksne i dagtilbuddet • Barnet inddrager og favner andre børn • Barnet indgår i, skaber og vedligeholder tætte relationer med børn og voksne i dagtilbuddet. <ul style="list-style-type: none"> • Sociale færdigheder og handlen <p>Læringsmål 0-2 år;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet øver sig i at indgå i sociale fællesskaber • Barnet øver sig i at samarbejde om leg og læringsaktiviteter • Barnet øver sig i dialog, i konflikthåndtering og i at løse problemer med andre børn. <p>Læringsmål 3år – skolestart;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet indgår i sociale fællesskaber og samarbejde om leg og læringsaktiviteter

		<ul style="list-style-type: none"> • Barnet har kommunikative færdigheder til at indgå i dialog, håndtere konflikter og løse problemer med andre børn • Barnet kan tage medansvar og har respekt for og accept af forskellighed.
<p>- Kommunikation og sprog</p>	<p>”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.</p> <p>Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”</p> <p><i>Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41</i></p>	<p>De tre læringsområder i KOMPAS;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunikation og sprogbrug <p>Læringsmål 0-2 år;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet udforsker dagligdagsbegreber og -ord for genstande og nære personer • Barnet forstår ord og sætninger og eksperimenterer med selv at anvende ord til at danne sætninger • Barnet begynder at kunne tage ture i samtaler, dvs. skifte mellem at lytte og at tale • Barnet begynder at kunne fastholde et emne i en samtale i kortere tid. <p>Læringsmål 3år – skolestart;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet begynder at anvende og forstå mere abstrakte ord om fx tid, følelser og rum fx bagved, indeni og tankeprocesser fx tænke, forestille sig • Barnet begynder at anvende og forstå mere komplekse sætninger fx bøjning i tid og med forskellige led • Barnet begynder at kunne indgå i en længere samtale om et emne • Barnet begynder at kunne tilpasse talen til sociale forventninger. <ul style="list-style-type: none"> • Lydlig opmærksomhed <p>Læringsmål 0-2 år;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet kan forbinde bestemte lyde med bestemte ting • Barnet begynder at genkende korrekt udtale af velkendte ord • Barnet begynder at kunne høre, at ord begynder med forskellige lyde. <p>Læringsmål 3år – skolestart;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet begynder at kunne høre, at ord lyder ens i slutningen, dvs. at ord rimer • Barnet begynder at kunne høre, at to ord begynder med samme lyd • Barnet begynder at kunne finde ord, der begynder med en bestemt lyd • Barnet begynder at kunne opdele ord i og sammensætte ord af mindre dele fx dele sammensatte ord som 'spisebord' op i 'spise' og 'bord'. <ul style="list-style-type: none"> • Skriftsprog

		<p>Læringsmål 0-2 år;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet begynder at kende forskel på ord og billeder • Barnet begynder at kunne orientere sig i bøger og at kende ord som 'bog', 'side', 'forside' og 'bagside' • Barnet begynder at genkende skrevne ord og logoer, fx logoet for LEGO. <p>Læringsmål 3år – skolestart;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet har begyndende viden om skriftsproget, herunder læseretning og kendskab til ord som fx 'forfatter' og 'titel' • Barnet begynder at genkende, benævne og skrive bogstaver og enkelte ord • Barnet begynder at forstå, at lyd og bogstav hænger sammen og får alfabetisk kendskab.
<p>- Krop, sanser og bevægelse</p>	<p>"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.</p> <p>Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen".</p> <p><i>Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43</i></p>	<p>De tre læringsområder i KOMPAS;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motorik og sanser <p>Børnene udfordres, opmuntres og understøttes i at udvikle motorik og sanser.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysisk udholdenhed, styrke og kropsmestring <p>Børnene udfordres fysisk og præsenteres for alsidige bevægelsesoplevelser med mulighed for gentagelser.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kropsforståelse <p>Børnene får erfaring med kroppens muligheder og begrænsninger og kendskab til egne og andres grænser.</p>
<p>- Natur, udeliv og science</p>	<p>"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.</p> <p>Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er</p>	<p>De tre læringsområder i KOMPAS;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mængder og tal <p>Læringsmål 0-2 år;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet udforsker og leger med mængder • Barnet udforsker og leger med størrelser og længder • Barnet udforsker og leger med brugen af tal.

også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Læringsmål 3år – skolestart;

- Barnet eksperimenterer med at genkende og sammenligne mængder
- Barnet eksperimenterer med at tælle objekter og forstå det totale antal. Det kan fx tælle 'en, to, tre, fire, fem snegle' og forstå, at der samlet set er fem snegle
- Barnet udforsker tal, sammenligner tal og fortæller, hvilket tal der er størst

- **Former og mønstre**

Læringsmål 0-2 år;

- Barnet har en begyndende opmærksomhed på mønstre og former
- Barnet begynder selv at skabe mønstre og former
- Barnet eksperimenterer med at sortere i én til to kategorier. Fx 'de røde og de blå'.

Læringsmål 3år – skolestart;

- Barnet ser efter og identificerer former og mønstre i omgivelserne, genkender fx former og mønstre i bøger eller på vejskilte
- Barnet kan selv skabe former og mønstre i tegninger, i sandkassen mv.
- Barnet er opmærksomt på begreber for kategorier og begynder at opdele genstande ud fra fælles karakteristika, funktion og adfærd. Det kan fx adskille 'de runde fra de firkantede'
- Barnet er opmærksomt på og genkender og forstår nogle begreber for mål, fx vægt eller længde.

- **Udforskning**

Læringsmål 0-2 år;

- Barnet har begyndende opmærksomhed på at udforske og undersøge naturfænomener, fx med vand og sand
- Barnet har begyndende opmærksomhed på og optagethed af naturfænomener, fx blæst
- Barnet begynder at beskrive naturfænomener som fx temperaturer – koldt/varmt.

Læringsmål 3år – skolestart;

- Barnet udforsker og undersøger naturfænomener
- Barnet observerer og beskriver den omkringliggende verden og sammenhænge i den, fx at blæsten hvirvler bladene rundt
- Barnet begynder at forudse og opstille hypoteser for eksperimenter. Fx hvad der sker, hvis I putter dobbelt så meget gær i den ene dej som i den anden.

<p>- Kultur, æstetik og fællesskab</p>	<p>”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.</p> <p>Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”</p> <p><i>Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47</i></p>	<p>De tre læringsområder i KOMPAS;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Æstetiske oplevelser Børnene oplever og får erfaringer med forskellige æstetiske udtryksformer, en bred vifte af genrer og forskellige digitale medier og platforme. • Skabende praksis Børnene afprøver forskellige æstetiske udtryksformer og får erfaringer med forskellige genrer, teknikker og redskaber. • Traditioner og værdier Børnene møder kulturel mangfoldighed og får erfaringer med og viden om egne og andres kulturelle værdier og traditioner.
<p>- Evalueringskultur</p>	<p>”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.</p> <p>Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.</p> <p>Evalueringen skal offentliggøres.</p> <p>Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og</p>	<p>Vi arbejder med implementering af en evaluerings kultur.</p>

dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

*Den styrkede pædagogiske læreplan,
Rammer og indhold, s. 50-51*